

L'entrada del Pirineu a la fase 1 de la desescalada de l'estat d'alarma va quedar deslluïda ahir per la pluja. Moltes de les terrasses es van mantenir tancades i d'altres preveuen obrir en els propers dies, encara que el sector també espera poder rebre turistes d'altres territoris. Alguns comerços també van reprendre l'activitat.

CORONAVIRUS DESESCALADA

El Pirineu entra a la fase 1 a mig gas per la falta de turistes i la pluja

Les terrasses i els hotels van al ralenti i els comerços s'afegeixen a la reobertura

X. RODRÍGUEZ / ACN

LLEIDA | La pluja va deslluir ahir l'entrada del Pirineu a la fase 1 de la desescalada de l'estat d'alarma pel coronavirus. Així doncs, el mal temps va provocar que moltes terrasses optessin per no obrir malgrat que ja puguin fer-ho amb un aforament del 50%, encara que també s'ha de tenir en compte que les limitacions que continuen vigents per als desplaçaments entre regions sanitàries fan que les comarques de muntanya no puguin rebre turistes d'altres territoris.

A Vielha, la Seu i el Pont de Suert van ser poques les terrasses que van tornar a obrir després de dos mesos. A Tremp només ho van fer set dels vint-i-nou bars que hi ha a la ciutat, segons l'alcaldessa, Pilar Cases, i a Sort alguns locals van continuar tancats. Tots els establiments que van reprendre ahir l'activitat ho van fer extremant les mesures de seguretat: han instal·lat dispensadors de gel hidroalcohòlic i les taules i els banys es desinfecten després de cada ús. Fonts del sector van explicar que "altres terrasses s'hi aniran sumant gradualment", encara que van apuntar que algunes s'esperaran que hi hagi més mobilitat i que es permeti més aforament o el consum dins del local.

D'altra banda, l'obertura de comerços a les comarques de muntanya va ser més desigual. A la Seu, Sort, Tremp i el Pont de Suert s'hi van sumar la majoria de les botigues, entre les quals es troben els serveis essencials que han mantingut l'activitat durant tot l'estat d'alarma. A Vielha, gran part dels comerços esperaran que es permeti l'arribada de turistes d'altres territoris. Tots ells confien a recuperar-se aviat d'aquests dos mesos de paralització.

Una altra de les activitats permeses al Pirineu des d'ahir són les reunions de grups de fins a deu persones. Hi va haver els que es van retrobar després del confinament en una terrassa d'un bar, mentre que algunes famílies ho van fer a casa.

Per la seua part, la majoria dels hotels de les comarques de muntanya no reobrirà fins que s'aixequin més restriccions a la mobilitat i els esports d'aventura esperaran també a tenir els protocols de seguretat (vegeu la pàgina 4 i Esports).

Un cambrer d'un bar de Vielha a l'atendre ahir dos clients en una terrassa.

Una terrassa oberta ahir a Oliana i, a la imatge dreta, un bar tancat a Ponts.

FASES PER COMARQUES

Pirineu i Aran

■ Els dos Pallars, Alta Ribagorça, Alt Urgell, Aran i la Cerdanya van entrar ahir a la fase 1 de la desescalada.

Lleida i Catalunya Central

■ El Segrià, Noguera, les Garrigues, Pla d'Urgell, Urgell, Segarra i Solsonès es mantenen a la fase 0.

La Noguera i l'Alt Urgell, dos veïns amb velocitats diferents

■ La desescalada a dos velocitats que va entrar en vigor ahir a Lleida ha provocat que municipis veïns visquin fases diferents del desconfinament, que a la pràctica suposen restriccions diferents.

Aquest és el cas d'Oliana (Alt Urgell) i Ponts (Noguera), que es troben en regions sanitàries diferents. Els dos municipis estan vinculats socioeconòmicament i es troben

a uns vint-i-cinc quilòmetres de distància.

D'aquesta manera, a Oliana les terrasses estaven ahir obertes a l'iniciar-se la fase 1 i els veïns poden circular per tot el Pirineu, encara que no poden creuar cap a les comarques del pla o al Solsonès i tan sols es permeten els desplaçaments a altres àrees sanitàries que tinguin a veure amb finalitats laborals, sanitàries o de força

major. Per la seua banda, a Ponts, que es manté a la fase 0, les terrasses dels bars van seguir tancades, els comerços no essencials continuen atenant amb cita prèvia i els habitants han d'estar-se al municipi mentre Lleida segueixi a la fase 0 de la desescalada.

Aquesta situació també es dona en altres municipis com Torà i Biosca, que pertanyen a la Segarra però que formen

part de la regió sanitària de la Catalunya central com el Solsonès.

Així mateix, amb el plantejament inicial de la desescalada per províncies, la Cerdanya hauria quedat dividida entre Lleida i Girona, mentre que els veïns de la Franja no poden accedir a les comarques de Ponent perquè només es permet la mobilitat entre províncies o regions sanitàries.

AMADO FORROLLA

ACN

ACN

Els ambulatoris de Tremp i la Seu estrenen les proves PCR en pacients amb símptomes

Els dos van fer les primeres amb les persones a dins del vehicle || Salut prioritza els centres que estan a la fase 1, però no descarta que algun CAP del pla també les faci aquesta setmana

M. MARQUÈS / C. SANS

LLEIDA | Els Centres d'Atenció Primària (CAP) situats en una regió sanitària a la fase 1, com la de l'Alt Pirineu i Aran, ja poden fer proves de detecció del coronavirus amb PCR des d'ahir a aquelles persones amb símptomes del Covid-19 i sota prescripció mèdica. Tot i així, fonts del departament de Salut van indicar que no descarten que aquesta setmana algun ambulatori de la regió sanitària de Lleida, a la fase 0, faci PCR. No obstant, diversos professionals van explicar que encara no tenen els equips necessaris per fer-ho.

CITA PRÈVIA

Els CAP demanen als pacients amb símptomes que els truquin per poder programar la prova

Encara que els CAP del Pirineu ja estan equipats amb el material necessari, ahir van fer molt poques proves. És el cas del de Tremp i de la Seu d'Urgell, que han d'enviar les mostres al laboratori de l'hospital Arnau de Vilanova.

Fonts del CAP de Tremp van explicar que ahir van practicar una PCR a una persona per criteris de prevenció. "Només

CYNTHIA SANS

Un metge de l'ambulatori de la Seu mostra el kit amb el qual fan les PCR.

fem la prova a aquelles persones amb símptomes sota criteri mèdic, als que van donar positiu i volen tornar a la seua vida diària i laboral i a les que s'han de sotmetre a una intervenció quirúrgica o a una prova diagnòstica", van subratllar. A més, van explicar que per avui ja tenen cinc cites prèvies per fer la PCR. "Les vam programar totes seguides i les farem amb els

pacients a dins del vehicle, en una zona de l'exterior de l'ambulatori, així evitem qualsevol risc de contagi", van assenyalar, i van manifestar que "qualsevol que tingui símptomes ha de trucar primer al CAP, sense venir presencialment, i intentarem programar la prova en vint-i-quatre hores".

Professionals del CAP de la Seu van dir que també van

realitzar només una prova a la tarda i amb el mateix mètode que a Tremp, amb la persona a dins del vehicle. De fet, des de l'ambulatori de Sort van assenyalar que el més segur és que també es facin els PCR amb els pacients al cotxe.

Fonts de la conselleria de Salut van indicar que en aquests moments es prioritzen les tres regions sanitàries a la fase 1

Un estudi revela que la mortalitat arriba al 4 per cent

Un estudi preliminar sobre el coronavirus a l'Atenció Primària revela que la mortalitat del Covid arriba al 4%, una dada que augmenta amb l'edat, i que la taxa d'hospitalització és del voltant del 15% al cap d'un mes del diagnòstic. L'estudi l'ha elaborat l'ICS, l'Institut per a la recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina i la Universitat d'Oxford, que han analitzat més de 120.000 casos. Assenyala que el 60% són dones, però que la mortalitat és més alta en homes al no comptar amb un component que protegeix de la infecció.

(també ho estan les del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre) per proporcionar als ambulatoris el material necessari per fer les proves de PCR.

Malgrat tot, van assenyalar que preveuen que tot el material necessari vagi arribant durant els pròxims dies a tots els centres d'Atenció Primària per estendre les proves a totes les regions.

ICS LLEIDA

Extracció de sang per a un test a Artesa de Segre.

voluntaris experts en PCR", una cosa que Salut va afirmar que "s'ha d'abondar". Des de la plataforma també van criticar que s'han fet pocs tests del programa Orfeu, que preveu un cribratge massiu. Sobre aquesta qüestió, Salut va dir que "fem tot els que podem i la setmana que ve ja s'hauran

realitzat totes les proves a residències i centres de menors del Pirineu".

Finalment, Marea Blanca va denunciar que s'hagi contractat laboratoris privats per fer PCR, una cosa que Salut va confirmar argumentant que "calia continuar fent proves, com a les residències".

Assignació de places MIR des del 26 de juny per començar al setembre

MADRID | Els metges interns residents (MIR) podran elegir plaça des del 26 de juny vinent i es preveu que s'hi incorporin a entre el setembre i l'octubre. Així ho va avançar ahir la consellera de Sanitat de Castella i Lleó, Verónica Casado, que va informar que els terminis es van acordar en una reunió amb els responsables de formació del ministeri de Sanitat. "Venien molt satisfets, es va donar resposta a moltes de les preguntes plantejades", va assenyalar.

No obstant, fonts implicades en el procés d'elecció dels MIR van indicar a *Redacció Mèdica* que el calendari és "encara orientatiu". "Ara s'obre encara un termini de recursos i després serà l'elecció i adjudicació", van concretar. La publicació dels resultats definitius de les proves

per accedir a la formació sanitària especialitzada d'aquest any (i, per tant, l'acte d'elecció) ha estat llastada per la crisi del coronavirus, però finalment Sanitat els va publicar ahir.

La declaració de l'estat d'alarma va suspendre temporalment el procés fins dissabte passat, quan el BOE recollia la seua represa, sense donar dates concretes.

Precisament, el BOE també informava de l'ampliació de places de formació sanitària per a aquesta convocatòria, amb 133 més, que eleva la xifra total 9.672.

Precisament, l'hospital Arnau de Vilanova n'ha guanyat una de Medicina Intensiva, per la qual cosa en tindrà dos d'aquesta especialitat i oferirà un total de cinquanta places.

La pol·lució, factor clau en els contagis

Publicació del lleidatà Damià Barceló

GIRONA | El lleidatà Damià Barceló, director fundador de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA), ha publicat un article sobre el coronavirus des d'una perspectiva mediambiental i sanitària a la prestigiosa revista científica *Journal of Environmental Chemical Engineering*. Assenyala que hi ha diversos estudis contradictoris sobre la incidència de la calor en la transmissió del virus, però que hi ha "unanimitat" respecte a la contaminació. "Les infeccions causades per la pol·lució de l'aire són superiors a les infeccions entre humans." Així mateix, destaca que l'indicador de l'Epidemiologia d'Aigües Residuals pot detectar el virus.

MUNICIPIS POLÍTICA

L'oposició de Cervera presenta avui la moció de censura a Augé

ERC, CUP i SiF, que sumen vuit vots, contra l'actual alcalde de JxCat || La petició es farà en format digital i el ple podria celebrar-se a finals d'aquest mes

X. SANTESMASSES

CERVERA | ERC, CUP i SiF presentaran avui a l'ajuntament de Cervera la moció de censura contra l'actual alcalde, Ramon Augé (JxCat). El portaveu d'ERC, impulsora de la iniciativa, Joan Santacana, calcula que el ple per debatre la moció podria celebrar-se a finals d'aquest mes, ja que s'han de complir els terminis preceptius. ERC, juntament amb SiF i la CUP, sumen en total vuit edils dels tretze de la corporació. Avui es presentarà el document amb les firmes en format digital evitant fer-ho presencial amb tots els edils. Posteriorment, la secretària haurà de validar-ho i després d'aquest tràmit, hi ha un termini màxim de deu dies hàbils per convocar un ple extraordinari. No es descarta que acollint-se al decret d'estat d'alarma pel qual se suspensen els terminis administratius es pugui prorrogar més dies. Encara que hi ha acord entre les tres formacions per presentar la moció, queda pendent de negociació qui entrarà a formar part del nou equip de govern. ERC presenta com a alcaldable el seu portaveu, Joan Santacana. Va ser la formació més votada a les municipals. Podria governar en solitari o amb una o les dos formacions que donen suport a la moció. Per la seua part, l'alcalde, Ramon Augé, va qualificar ahir de "mal gust haver-la presentat en plena pandèmia, un moment en el qual tots hauríem d'anar a l'una". Per la seua

Vista de l'ajuntament de Cervera, al centre històric de la capital.

part, Santacana va manifestar que "hem estat lleials amb el govern durant el confinament, per això la presentem en plena desescalada".

Serà a Maldà on el govern municipal canviï de mans aquest divendres passant de JxCat, amb Josep Batlle al capdavant, a la coalició d'Independents per Maldà-AM i la CUP, amb Anna Salla com a alcaldessa. També està pendent una altra moció de censura a Ponts. La primera del mandat va ser la del consell del Sobirà l'estiu passat.

La ciutat prepara un Aquelarre adaptat al confinament

■ L'edil de l'Aquelarre, Xavier Gras, va explicar ahir que s'està preparant la festa de les bruixes adaptada al confinament. De moment, se sap que l'organitzarà la mateixa Paeria sense director artístic, amb el pressupost fins i tot en debat i que mantindrà la celebració dels tres moments de la festa a Cal Ra-

có. Segons Gras, la proposta planteja que es pugui mirar l'actuació des d'unes grades que s'instal·larien en tots dos costats de la plaça si bé l'espectacle en directe anirà dirigit bàsicament al públic local i comarcal. També es preveu que s'emeti en obert en *streaming* per al públic en general.

La Diputació escolta les peticions de la Segarra

LLEIDA | El president de la Diputació, Joan Talarn, va continuar ahir la ronda de contactes telemàtics per explicar el pla de xoc aprovat el 24 d'abril i atendre les peticions del territori. Ahir li va tocar el torn al consell de la Segarra.

Tremp acaba la millora de la Rambla

TREMP | L'ajuntament de Tremp ha donat per finalitzats els treballs de millora dels carrils de pujada i baixada de la zona destinada a la circulació de vehicles de la rambla Doctor Pearson.

Desplegament de fibra òptica a Lleida

LLEIDA | El Govern va iniciar ahir les obres d'emergència per desplegar la fibra òptica i assegurar la connectivitat del territori. Beneficiaran la zona de Solsona i Súrria, les Borges i Mollerussa i Llavorsí, Vielha i Sort.

Solsona celebra la fira des de casa

SOLSONA | Solsona ha suspès la celebració tradicional de la Fira de Sant Isidre d'aquest mes, encara que ha organitzat diversos actes perquè es puguin fer actes simbòlics des de casa i seguir-los per les xarxes socials.

Endesa recicla material en desús de Lleida

LLEIDA | Endesa ha posat en marxa un projecte per donar un segon ús a un 75% dels residus procedents de la xarxa elèctrica de les comarques de Lleida i, d'aquesta manera, afavorir el reciclatge.

CULTURACCIÓ

LA CULTURA, A LLEIDA, REACCIONA

Espectacles, concerts, obres de teatre, contacontes, màgia, literatura...

#Joemquedoacasa

Viu la cultura de Lleida des de casa

CULTURACCIÓ LLIBRES
dL, dc, dv. 12.00 i 17.30 red.
ds. 17.30 red. progr. dL
dg. 13.00 red. progr. dc
dg. 17.30 red. progr. dv.

CULTURACCIÓ
dL a dv. de les 14.00 a 13.30
ds. i dg. de les 14.00 a 16.00

Consulta la programació a Facebook, Twitter i Instagram

lleidatv.cat

EQUIPAMENTS CORONAVIRUS

El Pirineu cultural, a l'espera

Museus i biblioteques continuen tancats, mentre estudien mesures concretes de seguretat || Pla del Govern per reobrir de forma "esglaonada i asimètrica"

El director de l'Ecomuseu, Jordi Abella, ahir en plena neteja.

El Museu de les Papallones, a Ribera de Cardós, a punt per obrir.

J.B./A.S./M.C.

LLEIDA La fase 1 de la desescalada del confinament es va estrenar ahir al Pirineu i Aran –els únics territoris de Lleida–, la qual cosa permet la reobertura al públic de museus i biblioteques, això sí, amb restriccions i estrictes mesures de seguretat. Així, el departament de Cultura de la Generalitat va anunciar que elabora plans de desconfinament molt detallats per anar retornant a l'activitat cada equipament públic de forma progressiva i asimètrica per territoris. Aquesta situació d'impàs es va traduir en el fet que la gran majoria d'equipaments culturals del Pirineu van seguir tancats i a l'espera de les instruccions

concretes de la Generalitat així com dels estudis sobre les necessitats específiques quant a mesures de seguretat tant per a treballadors com per a visitants. El Museu Diocesà d'Urgell va informar que la reobertura

es coordinarà amb la de tot el conjunt de la catedral de la Seu d'Urgell. Per la seua part, els directors de l'Ecomuseu d'Àneu, Jordi Abella; del Museu dera Val d'Aran, Carla Del Valle, i del de la Conca Dellà, Àngel

Galobart, van coincidir a veure "difícil" obrir portes abans del juny. Al contrari, el Museu de les Papallones, a Ribera de Cardós, ja està a punt per reobrir, encara que "si no poden venir turistes, de poc serveix la fase 1", va afirmar el seu responsable, Alfons Dolsa. El sector de les biblioteques públiques també segueix la mateixa tònica. **Per exemple, la directora de la de Tremp**, Laura Fuses, va explicar que han d'adaptar l'espai a les limitacions requerides pels dos governs. Per la seua part, el Centre del Romànic de la Vall de Boí també prepara els protocols de seguretat per a les visites (equips de protecció, aforaments, horaris).

LES CLAUS

Espais culturals. Museu dera Val d'Aran, Ecomuseu d'Àneu, Museu Diocesà d'Urgell, el romànic de la Vall de Boí o les biblioteques públiques, entre altres equipaments, continuen tancats a l'espera de les mesures concretes per a cada centre.

Cines. Encara que a la fase 2, que podria començar al Pirineu el 25 de maig, podrien reobrir les sales de Vielha o Tremp amb un terç de l'aforament, des del Circuit Urgellenc van assenyalar que "ara l'horitzó més probable el situem a mitjans de juny".

LITERATURA INICIATIVES

Autors de Pagès Editors presenten els llibres a la xarxa

Per promocionar la lectura en català

LLEIDA Pagès Editors va estrenar ahir la campanya de promoció de la lectura en català #LaCulturaEtCura amb la presentació de *Good bye, veritat* (premi Josep Vallverdú 2017) per part de l'autor, el filòsof lleidatà Joan Garcia del Muro. La directora de l'editorial, Eulàlia Pagès, va assegurar hores abans en roda de premsa telemàtica que l'objectiu de la iniciativa és crear un programa que els permeti "treure pit" i "donar valor" a un catàleg de llibres en el qual conviuen "grans escriptors i pensadors de primer nivell que sovint passen despercebuts

La directora de l'editorial, Eulàlia Pagès, va presentar la iniciativa.

amb el boom de les novetats". Durant els propers dos mesos, el segell lleidatà dedicarà cada setmana a un gènere literari i donarà a conèixer a través de les xarxes socials alguns dels llibres publicats que més èxit han tingut al llarg dels seus trenta anys d'història. Aquesta primera setmana, estrenada

per Del Muro, està dedicada a l'assaig i comptarà amb les xarrades de Miquel Pueyo i Ernest Benach (avui), M. Àngels Cabre (demà), Pau Juvillà i Bea Talegón (dijous), i Adam Majó (divendres). Totes es podran seguir a les 18.00 h als comptes d'Instagram i Facebook Live dels autors.

POLÍTICA CULTURAL ACTIVITATS

El Museu de Lleida demana tota mena de material per documentar la pandèmia

LLEIDA El Museu de Lleida, com a museu d'història, creu que documentar un moment històric tan excepcional com el que estem vivint és "absolutament necessari i convenient per explicar-lo ara i a les futures generacions". Per aquesta raó, demana la col·laboració ciutadana perquè els facin arribar materials rellevants del confinament per la pandèmia del coronavirus. La crida es dirigeix a persones i entitats de la ciutat de Lleida i la seua àrea d'influència, que és el territori que s'explica al discurs de l'exposició permanent del museu.

L'objectiu és documentar (vídeos, fotos, textos, enregistraments sonors, creacions físiques...) tots els aspectes d'aquesta crisi: els esforços del personal

sanitari, la situació de víctimes i afectats, els efectes del confinament a nivell afectiu, econòmic, social, cultural, educatiu..., així com les iniciatives que han anat sorgint. Un primer resultat del material que es reuneixi

EXPOSICIÓ

La documentació reunida integrarà una exposició temporal que podria inaugurar-se a finals d'any

es traduirà en una exposició temporal abans de final d'any, comissariada per la periodista de SEGRE Anna Sàez, amb un equip d'especialistes de diverses disciplines.

CONCERTS

Balaguer suspèn la mostra musical Jazz al Pati

BALAGUER L'ajuntament de Balaguer va anunciar ahir la suspensió de la quarta edició de la mostra internacional per a joves intèrprets Jazz al Pati, que s'havia de celebrar el 6 de juny, a causa de les restriccions de mobilitat de músics i la frenada escolar. Estudien alternatives per incloure el jazz a la programació de tardor-hivern de la ciutat.

CINE

Les estrenes 'online' optaran als Goya

MADRID L'Acadèmia de Cine va acordar ahir "flexibilitzar", de forma "excepcional" i només per als premis Goya 2021, la norma de l'obligada estrena en sales comercials, de manera que les pel·lícules amb estrena *online* podran optar als guardons.

CINE

Els films de Canes, en altres festivals

CANES El 73 Festival de Canes, que havia de començar demà però que estudiava una edició *online* a la tardor, finalment es va cancel·lar ahir. Els films seleccionats es projectaran en altres festivals com a *suport* al cine.